

M

O

j

a

sťažnost'

na

E

S

L'

P

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Moja sťažnosť na ESLP:

**Ako začať konanie
a akým spôsobom
bude Vaša sťažnosť
preskúmaná**

Tento dokument bol pripravený súdnym oddelením pre styk s verejnosťou. Nie je pre Súd záväzný. Jeho účelom je poskytnúť základné všeobecné informácie o spôsobe, akým pracuje Súd.

Podrobnejšie informácie nájdete v ďalších materiáloch pripravených Kanceláriou Súdu (nájdete ich na webových stránkach Súdu : www.echr.coe.int), a najmä v Pravidlách Súdu.

Prevažná väčšina sťažností podaných Súdu je vyhlásená za neprijateľné, čo znamená, že Súd ich odmietne bez preskúmania merita veci, z dôvodu, že sťažnosti nespĺňajú všetky podmienky prijateľnosti. Rozhodnutia o neprijateľnosti sú konečné, nie je možné sa proti nim odvolať.

Ak nechcete, aby bola Vaša sťažnosť Súdom odmietnutá, je dôležité, aby ste splnili všetky podmienky prijateľnosti. Pred podaním sťažnosti sa prosím pozrite na internetovú stránku Súdu, hlavne na Praktickú príručku k podmienkam prijateľnosti.

CHCETE PREDLOŽIŤ SÚDU SŤAŽNOSŤ

Formulár sťažnosti je dostupný na internetovej stránke Súdu. Stiahnite si ho, vyplňte bez výnimky všetky jeho časti a odošlite ho Súdu s kópiami všetkých relevantných dokumentov - nie originálov, lebo tieto Vám nebudú vrátené na konci konania.

Nekontaktujte Súd, aby Vám zaslal papierovú verziu formulára; tým, že si ho sami vytlačíte ušetríte čas a uistíte sa, že Vaša sťažnosť bude predložená Súdu včas (nahliadnite do Praktických pokynov o začatí konania a tiež do vysvetľujúcich poznámok ako vyplniť formulár sťažnosti, ktoré sú dostupné na internetovej stránke Súdu).

Pokiaľ je Vaša sťažnosť neúplná, existuje riziko, že Súd ju nepreskúma. Je preto dôležité, aby ste starostlivo vyplnili všetky časti formulára. Ak nebude jedna časť formulára riadne vyplnená alebo v ňom bude chýbať nejaká informácia alebo ak ste nepripojili kópie potrebných dokumentov, Súd môže odmietnuť zaregistrovanie sťažnosti bez ďalšieho preskúmania.

Na Súd sa môžete obrátiť v jednom z dvoch úradných jazykov Rady Európy - francúzštine a angličtine - alebo v úradnom jazyku ktoréhokolvek členskejho štátu Rady Európy.

Na začiatku konania nie ste povinný byť zastúpený právnikom. Ak sa však rozhodnete využiť služby právnika, musíte Súdu zaslať riadne podpísaný dokument, ktorý splnomocňuje Vášho právnik, aby Vás zastupoval pred Súdom.

Po vyplnení všetkých častí formulára sťažnosti ho spolu s kópiami príslušných dokumentov odošlite na túto adresu :

The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
67075 Strasbourg cedex
France

Je vhodnejšie, aby ste Vašu sťažnosť poslali doporučeným listom. Musíte ju poslať do štyroch mesiacov od dátumu posledného rozhodnutia vnútroštátnych súdov. Dátum, ktorý Súd vezme do úvahy, je dátum poštovej pečiatky na odoslanej sťažnosti. **Prosím, vezmite na vedomie, že sťažnosti je možné posilať iba poštou.**

V každom prípade sa dôrazne odporúča, aby ste Vašu sťažnosť zaslali čo najskôr po tom, ako sa na vnútroštátnej úrovni vyrieši konanie konečným súdnym rozhodnutím.

PRÁVE STE ODOSLALI SÚDU SŤAŽNOSŤ

Vaša sťažnosť bude doručená do podateľne Súdu, ktorá dostáva každý deň okolo 1 500 listov. Vzhľadom k vysokému počtu doručenej pošty, Súd nemôže okamžite potvrdiť prijatie Vašej sťažnosti.

Netelofonujte na Súd, aby ste si overili, či bola Vaša sťažnosť riadne doručená. Súd Vás skontaktuje, ak bude potrebovať ďalšie informácie.

Podateľna triedi poštu a Vašu žiadosť zašle právnenmu oddeleniu, ktorého úlohou je vybaviť ju, tj. právnenmu oddeleniu zodpovednému za štát, proti ktorému Vaša sťažnosť smeruje. Napríklad, sťažnosť proti Nemecku bude odovzdaná právnenmu oddeleniu, ktoré sa zaoberá nemeckými sťažnosťami, pretože ľudia pracujúci v tomto oddelení hovoria po nemecky a poznajú právny systém tohto štátu.

Vášmu prípadu bude pridelené číslo a preštuduje ho právnik. To nevyhnutne neznamená, že Súd prijal Vašu sťažnosť; znamená to len, že bola zaregistrovaná. **Ak Vás Súd skontaktuje, musíte odpovedať v stanovenej lehote, inak môže byť Váš spis jednoducho odmietnutý alebo zničený.**

Keď Súd získa všetky informácie, ktoré potrebuje na preskúmanie Vášho prípadu, bude Vaša sťažnosť pridelená niektorej zo súdnych formácií.

Počas konania, ktoré sa niekedy môže zdať dlhé, musíte počkať, kým Vás Súd skontaktuje. Z dôvodu veľkého počtu sťažností, ktoré každý rok dostane (viac ako 50 000) a ešte väčšieho počtu prípadov, ktoré sa prejednávajú, nemôže Súd potvrdiť prijatie listov a dokumentov, ktoré dostane, ani Vám oznámiť, kedy bude Váš prípad preskúmaný.

Konanie pred Súdom je písomné. Na akúkoľvek informáciu, na ktorú chcete Súd upozorniť, musíte tak urobiť písomne.

PREJEDNANIE VAŠEJ SŤAŽNOSTI

1. SÚDNE FORMÁCIE

Keď Súd získa všetky informácie, ktoré potrebuje na preskúmanie Vášho prípadu, bude Vaša sťažnosť pridelená niektorej zo súdnych formácií Súdu, podľa typu prípadu: samosudca, výbor alebo komora.

- ➔ Ak je Vaša sťažnosť zjavne neprijateľná, pretože nespĺňa všetky požadované kritériá prijateľnosti, bude predložená samosudcovi. Rozhodnutie o neprijateľnosti vydané týmto sudcom je konečné a budete o ňom informovaný. **Nie je možné napadnúť rozhodnutie o neprijateľnosti alebo požiadať o ďalšie informácie. Súd prípad uzavrie a spis bude neskôr zničený.**
- ➔ Ak sa Váš prípad považuje za opakujúcu sa záležitosť, ktorá sa týka problému, o ktorom už Súd viac krát rozhodol, bude sa ním zaoberať **výbor zložený z 3 sudcov**. V takom prípade Vám bude zaslaný list s vysvetlením postupu. **Súd vás bude v prípade potreby opäť kontaktovať.**
- ➔ Ak sa Váš prípad nebude považovať za opakujúci sa, bude ho skúmať **komora zložená zo 7 sudcov**. Komora môže vyhlásiť prípad za neprijateľný, a ak sa tak stane, je jej rozhodnutie konečné, ale ak bude považovať prípad za prijateľný, preskúma ho v jeho merite. Pred tým však najskôr komunikuje sťažnosť dotýčnej vláde, aby ju informovala o existencii sťažnosti a umožnila jej predložiť stanovisko k spornej veci. Toto stanovisko Vám potom bude zaslané a Vy budete mať možnosť sa k nemu vyjadriť. Aj keď nie ste povinný mať právneho zástupcu hneď od začiatku konania, Súd Vás v tejto fáze vyzve, aby ste v tejto chvíli právneho zastúpenia využili. **Opäť vás bude Súd kontaktovať.**

- ➔ Pre Vašu informáciu, žiadna sťažnosť nemôže byť predložená priamo **Velkej komore zloženej zo 17 sudcov**, ale komora sa môže vzdať posúdenia veci v prospech Velkej komory alebo jej môže prípad postúpiť v pokročilejšej fáze konania. Vzdanie sa preskúmania je možné, ak prípad nastolí závažnú otázku ovplyvňujúcu výklad Dohovoru alebo ak existuje riziko nesúladu s predchádzajúcim rozhodnutím Súdu. Prípad môže byť tiež postúpený Velkej komore na žiadosť jednej zo strán do 3 mesiacov od vyhlásenia rozsudku komorou, Súd však takéto žiadosti o postúpenie prijíma iba vo výnimočných prípadoch.

2. AKO DLHO TRVÁ KONANIE?

Nie je možné povedať, ako dlho priemerne trvá, kým Súd preskúma sťažnosť. Dĺžka konania závisí od typu prípadu, súdnej formácie, ktorej je prípad pridelený, od toho, ako rýchlo strany poskytnú Súdu potrebné informácie a od mnohých ďalších faktorov. **Súd posudzuje sťažnosti v určitom poradí, ktoré zohľadňuje dôležitosť a naliehavosť predmetu sťažnosti.** To napríklad znamená, že prednosť dostanú najzávažnejšie prípady alebo prípady, ktoré sa týkajú problémov vo veľkom rozsahu, čo vysvetľuje, prečo môže byť rozhodnuté o sťažnosti, ktorá bola podaná neskôr ako Vaša, zatiaľ čo Vaša sťažnosť ešte nebola preskúmaná Súdom.

3. ÚSTNE POJEDNÁVANIA

Súd nariaďuje ústne pojednávania v malom počte prípadov prejednávanych komorou alebo Veľkou komorou (okolo 30 každý rok). Ak sa rozhodne, že nariadi ústne pojednanie vo Vašom prípade, budete o tom informovaný. Všetky ústne pojednávania sú nahrávané a je možné si ich pozrieť na internetovej stránke Súdu.

KONIEC KONANIA

Súd môže uzavrieť konania rôznymi spôsobmi.

1. SŤAŽNOSŤ JA ZAMIEŤNUTÁ

➔ SPIS BUDE ZNIČENÝ

Ak vás Súd na začiatku konania skontaktuje a Vy neodpoviete alebo neodpoviete v stanovenej lehote, môže sa Súd domnievať, že si neželáte pokračovať v konaní a rozhodne prípad uzavrieť. Váš spis bude zničený a nebudete mať proti uvedenému rozhodnutiu právo na odvolanie.

➔ PRÍPAD JE VYŠKRTNUTÝ ZO ZOZNAMU SÚDU

V pokročilejšej fáze konania po pridelení Vašej sťažnosti súdnej formácii môže ju Súd vyčiarknuť zo svojho zoznamu, pokiaľ v stanovenej lehote neodpoviete na požiadavky Súdu; Vaše chovanie môže pochopiť tak, že si neželáte ďalej pokračovať v konaní. Súd môže tiež vyčiarknuť sťažnosť zo zoznamu sťažností na základe zmierlivého urovnania sporu alebo jednostranného vyhlásenia predloženého vládou konkrétneho štátu.

Je preto nevyhnutné, aby ste Súdu odpovedali bez zbytočných odkladov. Nebudete tak považovaný za sťažovateľa, ktorý sa nezaujíma o osud svojej sťažnosti a Súd nevyškrtne Vašu sťažnosť zo zoznamu sťažností alebo neuzavrie spis.

➔ PRÍPAD JE VYHLÁSENÝ NEPRIJATEĽNÝ

Ak ste nespĺnili jedno z kritérií prijateľnosti Súdu, Súd vyhlási Vašu sťažnosť za neprijateľnú a jeho rozhodnutie je konečné.

2. VYHLÁSENIE ROZSUDKU

Ak Vaša sťažnosť nebola vyhlásená za neprijateľnú, Súd po jej preskúmaní môže konštatovať, že nedošlo k porušeniu Dohovoru alebo naopak, že došlo k porušeniu Vašich práv. Ak zistí porušenie, môže Vám priznať náhradu škody. Vedzte však, že Súd za žiadnych okolností nezruší rozhodnutie vnútroštátneho súdu.

Ak je rozsudok vyhlásený výborom, je konečný a nie je možné sa proti nemu odvolať. Rozsudok komory sa stane konečným 3 mesiace po jeho vyhlásení. Počas týchto 3 mesiacov Vy alebo dotyčná vláda môže požiadať, aby vec bola predložená Veľkej komore na nové preskúmanie. Nezabudnite však, že Súd akceptuje takéto žiadosti iba vo výnimočných prípadoch. Rozsudky Veľkej komory sú konečné a nie je možné sa proti nim odvolať.

Keď je rozsudok, ktorým sa zistí porušenie konečný, Súd ho odovzdá Výboru ministrov Rady Európy, ktorý je zodpovedný za kontrolu vykonávania rozsudkov Súdu. Týmto sa končí konanie pred Súdom.

Na zhrnutie, je dôležité pri podaní sťažnosti Súdu splniť podmienky prijateľnosti. V opačnom prípade Súd bude musieť Vašu sťažnosť odmietnuť bez ďalšieho preskúmania Vašich námietok.

Okrem toho, ak Súd vyhlási sťažnosť za neprijateľnú, jeho rozhodnutie je konečné a nebude možné znovu otvoriť spis alebo podať novú sťažnosť obsahujúcu rovnaké námietky.

ČO JE DOBRÉ VEDIEŤ

■ ANONYMITA

Dokumenty týkajúce sa konania pred Súdom sú prístupné verejnosti. Ak si prajete, aby Vaše meno nebolo zverejnené, musíte túto skutočnosť uviesť pri podaní formulára sťažnosti a vysvetliť, prečo nechcete, aby bola Vaša totožnosť odhalená.

■ ZMIERLIVÉ UROVNANIE

Ak Súd bude považovať Vašu sťažnosť za prijateľnú, bude sa snažiť o dosiahnutie dohody – zmierlivého urovnania sporu – medzi Vami a dotýčnou vládou. Ak sa to ukáže ako nemožné, preskúma Vaše námietky a vynesie rozsudok.

■ JEDNOSTRANNÉ VYHLÁSENIE

Ak odmietnete návrh na zmierlivé urovanie bez odôvodnenia, Súd môže Vašu sťažnosť vyčiarknúť zo zoznamu prípadov na základe vyhlásenia vlády, ktorým prizná, že došlo k porušeniu Dohovoru a zaviazal sa, že Vám poskytne primerané zadostučinenie.

■ PREDBEŽNÉ OPATRENIA

Môžete požiadať o predbežné opatrenie, ale iba ak Vám hrozí bezprostredné nebezpečenstvo alebo ak je vážne ohrozené Vaše zdravie – napríklad ak máte byť vydaný do krajiny, kde Vám hrozí mučenie.

ČASTO KLADENÉ OTÁZKY

■ KEĎ SA OBRÁTIM NA SÚD, ZNAMENÁ TO, ŽE NEMUSÍM REŠPEKTOVAŤ KONEČNÝ ROZSUDOK VYNESENÝ VNÚTROŠTÁTNYMI SÚDMI ?

Nie, podanie sťažnosti Súdu nemá odkladný účinok. Konečné rozhodnutia vnútroštátnych súdov musíte dodržiavať, aj keď podáte sťažnosť na štrasburskom Súde.

■ MÔŽE MI SÚD POMÔČŤ NÁJSŤ PRÁVNIKA ?

Nie, Súd Vám nemôže pomôcť pri hľadaní právneho zástupcu. Obráťte sa napríklad na advokátsku komoru a vyžiadajte si zoznam ich členov.

■ MÔŽE MI SÚD POMÔČŤ PRI VYPLŇOVANÍ FORMULÁRA SŤAŽNOSTI ?

Nie, Súd Vám pri vyplňovaní formulára sťažnosti nemôže pomôcť. Súd musí ostať neutrálnym počas celého konania. Môže Vás jedine odkázať na balíček sťažností, ktorý nájdete na internete a ktorý obsahuje všetky dokumenty a informácie, ktoré potrebujete na podanie sťažnosti.

■ EXISTUJE SYSTÉM PRÁVNEJ PROMOCI ?

Áno. Právnu pomoc však nemôžete požadovať od samého začiatku konania, ale až po komunikovaní prípadu dotýčnej vláde. Vezmite prosím na vedomie, že právna pomoc sa neposkytuje automaticky všetkým, ktorí o ňu požiadajú.

■ AK SA DOSTÁVIM NA SÚD OSOBNĚ, MÔŽEM PRIAMO VYSVETLIŤ MÔJ PRÍPAD ALEBO UROBIŤ ČOKOLIEK, ABY BOL PRESKÚMANÝ RÝCHLEJŠIE ?

Určite nie. Konania pred Súdom sú písomné a prísť na Súd veci nijako nepomôže. Je to strata Vášho času.

■ MÔŽE MI SÚD POSKYTNÚŤ PRÁVNU RADU ?

Nie je úlohou Súdu, aby Vám poskytoval právne rady o tom, aké formality alebo kroky by ste mali podniknúť vo Vašej krajine. Čo sa

týka konania pred štrasburským súdom, všetko je podrobne vysvetlené v informačných dokumentoch dostupných na internetovej stránke Súdu. Súd Vám nemôže povedať, aké sú Vaše šance na úspech vo Vašej sťažnosti; musíte jednoducho počkať, kým vydá rozhodnutie alebo vynesie rozsudok.

■ **MÔŽE SÚD UROBIŤ NEJAKÝ KROK V KRAJINE, PROTI KTOREJ PODÁVAM SŤAŽNOSŤ ?**

Nie. Súd nebude vo Vašom mene konať proti orgánom, proti ktorým podáte sťažnosť. Vo výnimočných prípadoch však môže požiadať vnútroštátne orgány, aby prijali určité opatrenia alebo neurobili určité veci, kým nebude mať príležitosť prípad preskúmať (toto je vyhradené hlavne pre prípady, keď sťažovateľ čelí riziku vážnej fyzickej ujmy).

■ **ZAOBERAL SA SÚD PODOBNOU ZÁLEŽITOSŤOU AKO JE TÁ MOJA ?**

Rozsudky Súdu sú zverejnené na jeho internetovej stránke. Môžete si vyhľadať existujúce rozsudky a zistiť, či sa Súd už zaoberal podobnými prípadmi ako je ten Váš.

■ **AK BOLA MOJA SŤAŽNOSŤ VYHLÁSENÁ ZA NEPRIJATEĽNÚ, MÔŽEM SA PROTI TOMUTO ROZHODNUTIU ODVOLÁŤ ?**

Rozhodnutia o neprijateľnosti sú konečné a nedajú sa napadnúť. To ukazuje, aké je dôležité, aby sa sťažovatelia ubezpečili, že splňajú všetky kritériá prijateľnosti pred tým, než sa obrátia na Súd.

■ **AKO MÔŽEM ZÍSKAŤ INFORMÁCIE O MOJOM PRÍPADE**

Súd nemôže odpovedať na všetky žiadosti o informácie o procesnom vývoji sťažností, ktoré prejednáva. Vzhľadom k tomu, že konanie je písomné, Súd sa na Vás písomne obráti, ak bude potrebovať ďalšie informácie alebo počas rôznych fáz konania. Informácie možno nájsť aj na jeho internetovej stránke (týkajúce sa komunikácie, otázok položených stranám, rozhodnutí o prijateľnosti atď.).

Moja sťažnosť na ESLP:

Ako začať konanie a akým spôsobom bude Vaša sťažnosť preskúmaná

European Court of Human Rights
Council of Europe
67075 Strasbourg cedex
France

www.echr.coe.int